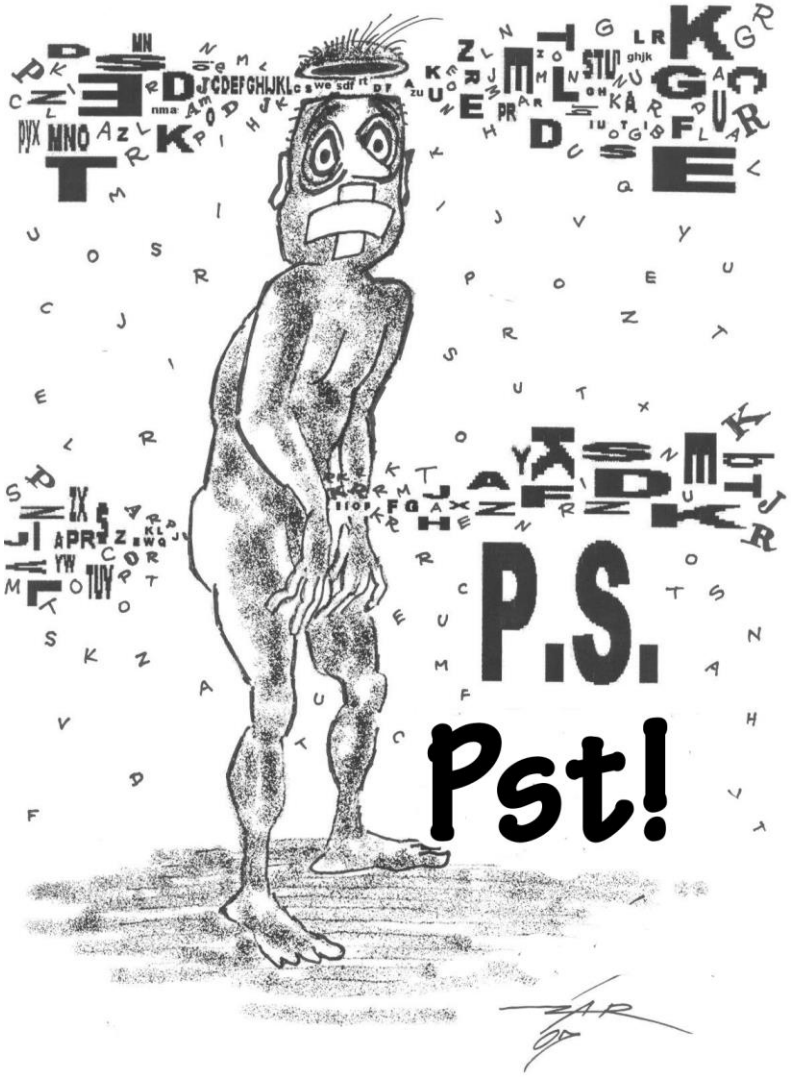
Josip Marzeta

JOSIP MARGETA / P.S. PST!

HRVATSKO KULTURNO DRUŠTVO
NAPREDAK

Hrvatsko kulturno društvo
NAPREDAK

Copyright © Josip Margeta, Imotski

Urednik
Mladen Vuković

Karikature
Žarko Luetić, Srećko Puntarić Felix,
Nikola Listeš

Tisak
REDAK Split

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Sveučilišna knjižnica u Splitu

UDK 821.163.42-84

MARGETA, Josip
P. S. Pst! : sabrani aforizmi / Josip Margeta. – Split - Sarajevo : Hrvatsko kulturno društvo Napredak, 2007.

ISBN 978-953-6541-50-8 (HKD Napredak Split)

471107013

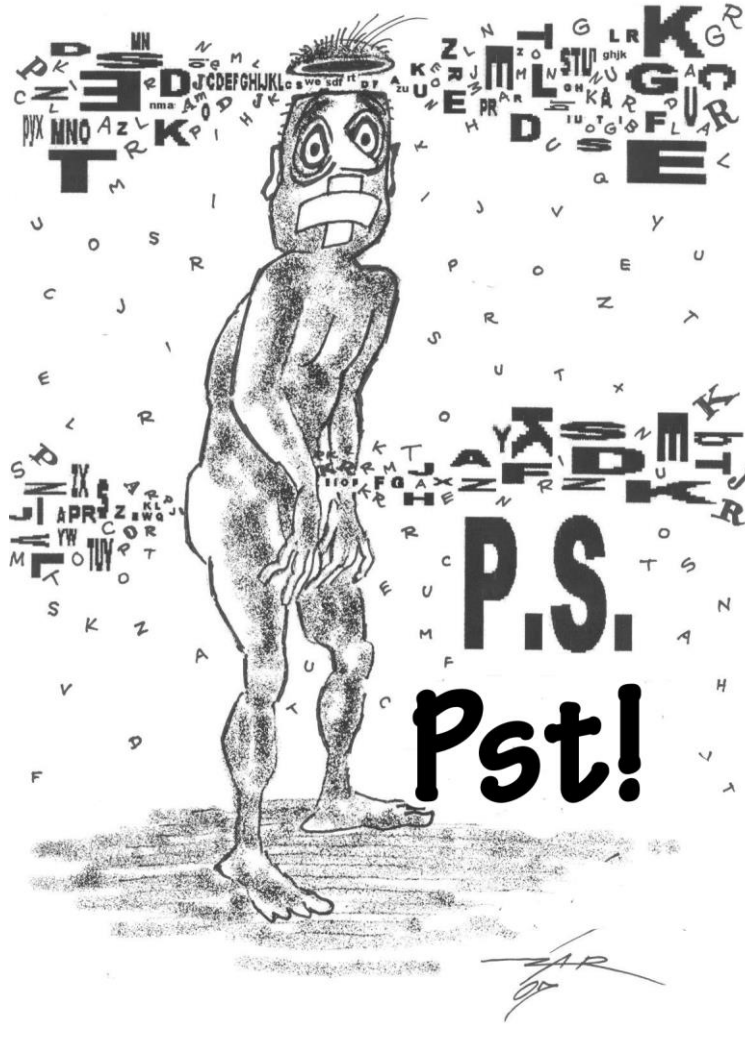
ISBN 978-953-6541-50-8

JOSIP MARGETA

P. S. Pst!

sabrani aforizmi

Split - Sarajevo, 2007.

P.S.
Pst!

ISKORAK IZ STROJA

Što može zamijeniti onaj mali trijumf duha koji je sadržan u uspješnome aforizmu? Kad skupiš dovoljno godina i odbaciš megalomanske porive mladosti, shvatiš da su te minijaturne pobune možda i najčasniji vid otpora političkim i društvenim strojevima koji - kakve god vrste bili - imaju ambiciju da nam ukalupe živote. Najčasniji, zato jer se radi o izrazu *čiste individualnosti*, formi koja podrazumijeva, najprije, krajnje osoban otklon od stavova i vrijednosti koje zastupa većina, a zatim, destrukciju službene istine bez ikakvih dodatnih objašnjenja ili navođenja razloga, a napose "planova i programa" mogućih alternativa. Aforističari u pravilu ne traže saučesnike. Najbolji među njima imaju blistavu bilancu samostalnog podrivanja. Nalik su onim graditeljskim (ili protugraditeljskim?) magovima što su u stanju izmaknuti jednu odgovarajuću ciglu da se sruši cijeli zid ili makar njegov značajan dio. Samo što to nije zanat koji bi se mogao naučiti. Potreban je talent, dakako, ali i smisao koji posjeduju valjda samo okorjeli skeptici. U ovom slučaju to je smisao za apsurd.

Josip Margeta spada u takve aforističare i već desetljećima pokazuje zavidnu vještinu da, koristeći se minimalnim jezičnim intervencijama, retoriku dogme pretvori u vlastitu suprotnost: u rugalicu. Margeta u svojim aforizmima

ne otkriva "životne istine", niti nudi filozofske minijature i pouke; umjesto da ispisuje recepte, on razotkriva laži; umjesto da prorokuje, on ukazuje na poroke proroka; u literarnom smislu njegova tehnika je minuciozna dekonstrukcija, a po vokaciji je rasni satiričar.

Tako, prolaskom kroz njegovu autorsku radionicu, uz pomoć male lingvističke alkemije, mrke i stroge političke parole, ali i tobože neupitne narodne mudrosti, izazivaju smijeh, što je i najsubverzivniji autorski manevar: Margeta svojom lucidnošću naprosto uspijeva Velike Istine dovesti do točke njihove potpune neupotrebljivosti. Jer nasmijani pojedinac nije pogodan repromaterijal za Velike Istine. Nasmijanog pojedinca nije lako čak ni zamisliti kako maše zastavom, sudjeluje na političkom mitingu, maršira u stroju ili na druge načine čuva dignitet propisanih svetinja. Rastačući logiku fraze, uspi-jevajući pronaći mjesto gdje se jezik političke moći suočava sa svojom ispraznošću, pa dakle skončava u apsurdu, Josip Margeta službene ideologije lišava njihova najmoćnijeg oružja: smrtne ozbiljnosti. S naglaskom na pridjevu, dakako.

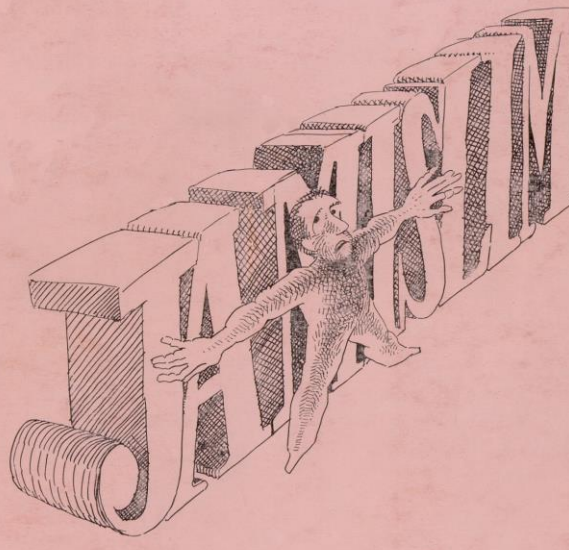
Sav taj dugogodišnji strpljivi napor možemo iščitavati i kao svjedočanstvo o jednoj osobnoj higijeni ili - ako vam je tako draže - kroniku jednog neposluha. Jer svakim svojim aforizmom Margeta pokazuje da *iskoračuje iz stroja*, da s isplaženim jezikom otkazuje loja-

lnost autoritetima, svakom svojom dosjetkom on bilježi malu (makar uzaludnu) pobjedu jedinke nad krdom i kao da poručuje: Vidite, ovo je duh kojega ne možete pokoriti!

U tome smislu Josip Margeta sa svojim stvaralaštvom i nije rezultat ovdašnje tradicije, već će prije biti da se - s nekolicinom predstavnika iz svoje generacije - formirao usprkos njoj. Kao što kaže u jednom svom aforizmu: Ubi me predaka riječ!

Viktor Ivančić

JOSIP MARGETA

DOĐE MI DA ODEM

DOĐE MI DA ODEM

Imotski, 1988.

Mon nom: offensé; mon prénom; humilié; mon état: revolté; mon âge: L'age de la pierre.
Aime Cesaire: Et les chiens taisaient

Ima ljevičara koji odu toliko ulijevo da se više ne znaju vratiti na pravi put.

Kod žena, hic et nunc, najviše volim napredan stav i, dakako, bazu.

Ovaj odličnik živi od pera. Umočenog u demagogiju.

Uz raskošan talent u pravilu ide pogubna lijenost.

Pjesnici su čuđenje u nesvrstanom svijetu. Drugdje – elita.

Kada krv teče potocima, suze teku rijekama.

Ta, nije sisala veslo da veslo sisa.

Ima dana za – mehana.

Sjeti se da si prah bio i vidjet ćeš koliko je sjećanje nepouzdano.

Sve što se čini voljom naroda čini se bezvoljno.

Ženama sam se uvijek divio: kako sa sjajem u očima tako sjajno lažu u oči.

Život mu je bio pjesma. Protestna.

S njom sam brzo izlazio na kraj. Stoga je uvijek odgađala početak.

Ponekad se ne vidi prst pred nosom, ali se često može vidjeti – u nosu.

Boj se onog 'ko je vik'o jučer jedno, danas drugo.

Služili su narodu, koji je bio u manjini.

Ili Cezar, ili – Brut!

I politički slijepci pribjegavaju štapovima.

Ako um caruje, snaga klade valja na nj.

Tko visoko leti izmakne i radarskoj kontroli.

Prva ljubav je zadnja obmana o ljubavi.

Život je parabola: s manje para, a više bola.

Kada ustajem na lijevu nogu, to radim s predumišljajem.

Donedavno se s dva svjedoka moglo mnogo toga uraditi, pa su i eunusi koristili tu mogućnost.

Svako "zašto" ima – pet slova.

Kada će doći na tapet rečenice u kojima je subjekt sakriven?

U razgovoru s određenim moćnicima, biti ironičan i oštrouman, znači biti glup.

Bolje vrabac u ruci, nego papagaj u glavi.

Šifra: "Dešifriran".

Ni strojopis ne spašava od državnih grafologa.

Uvijek sam zastupao manjinu, čak i onda kada je bila u pravu.

Automobili su krivci za mnoge živote. Ne toliko za one koje su oduzeli, koliko za one koji su u njima počeli.

Računica, ne čist račun, uvjetuje dugu ljubav.

Glavu gore – iz pijeska!

Iako nepismen, bio je alfa i omega.

Podijeli što imaš – pa onda vladaj.

Nastave li ovako, poklopcima će uzmanjkati lonaca.

Zamislite facu majmuna, kojemu drugi majmun kaže: što se praviš čovjek!

Toliko je pjesnika vapilo za krilima, a samo zato što su se na nogama loše snalazili.

Izbaciš nekoga iz ravnoteže i nazoveš ga – neuravnoteženim.

Čovjek jednako ostane zbunjen pred neizmjernom pameću, kao i pred neizmjernom glupošću.

Samo da budućem čovjeku dušobrižnici ne budu „inženjeri duša“.

Žensko pitanje je muški uskličnik.

Da je Juda imao duha tražio bi tridesettri srebrnjaka.

Godinama su nam prodavali muda pod bubrege, pa sada nemaju muda uhvatiti se u koštac s problemima.

Bi li orao bio toliko uporan da je Prometej bio alkoholičar?

Ne dijelim ničije mišljenje; eventualno ga umnažam.

U svemiru je sve u nemiru.

Škrtac i rasipnik se idealno nadopunjuju.

Jedna je svinja bila mazohist, a narod (k'o narod) odmah po svomu: prase u sikalinu.

Griješiti je ljudski, opraštati – teško.

U zemljama, gdje se zna tko što smije govoriti, narod je sklon zijevanju.

Teško je sa ženama. Bez njih još teže.

Mi smo jednostavni ljudi i imamo kompliciranе živote.

Podsmijeh je djelotvoran, ako je iznad osmijeha.

Tko kaže da samoobmana nije samoobrana?!

Slava mu! Već ćemo mi to proslaviti.

Kad joj je poklanjao ljubav, još nije znala da je – Danajac.

Svaka sitničavost ima svoje krupne razloge.

I monizam je samo jedan od izama.

U elitnim krugovima najčešći su trokuti. Ljubavni.

Aforizam je kažiprst pred facom ili barem srednjak pod suknjom.

O čovjeku je lako razgovarati, ali s čovjekom – sve teže.

Nevrijeme ponekad dolazi na vrijeme.

Poslije boja koplje u - leđa.

U bračne dužnosti spada i uzdržavanje ljubavnice.

Kada svlačim, naravno, samo vedrim, ne oblačim.

Da li poteškoće građevinara osjećaju i slobodni zidari?

Na dvorovima i nije sve tako budalasto. Dovoljno se sjetiti dvorskih budala.

Zašto i nacionalizam nismo nacionalizirali?

Čudesno je prosuđivao, pa su ga osudili.

Slučaj određuje što je mana, a što vrlina.

Nije vidio dalje od – ogledala.

Bezazleni ljudi ni vlastito zlo ne uzimaju za zlo.

Gura li noj glavu i u živi pijesak?

Bio je sila od čovjeka. Zahvaljujući sili.

Toliko ružnih stvari zbog tako lijepih žena.

Post nubila – rebus.

Znamo da su rijetkosti svagdje na cijeni, a mi se borimo za masovnost.

Utopljeniku treba pružiti ruku, ako si siguran da je ne može dohvatiti.

Biti jednostavan, a ne biti prost?!

Forma je zadovoljena, ali ne i žena.

Uzdići se u nečemu, samo je dobar predgovor knjizi padanja.

Napredno radništvo i seljaštvo nam je potrebno sve dotle dok je – napredno.

U mojim godinama ljudi prave čuda, a godine od mene napraviše čudo.

Čist račun, duga ljubav. Devizni račun – vječna ljubav.

Vrijeme liječi rane, a liječnici grade vile.

Sebi se rugam samo zato da preduhitrim druge.

Iz najsnažnije rečenice izvire najveća nemoć.

U početku bijaše riječ, na kraju batina.

Masturbant: sve mi polazi za rukom.

Slobodno o slobodi znači – u slobodi.

Mnogi strahuju zbog svoje prošlosti, a ja zbog budućnosti.

Više volim "radio" kao imenicu, nego kao glagolski oblik.

Martin u Zagreb, Martin iz Zagreba. Ali Martin će opet u Zagreb.

Životni poziv mnogih je pozivanje na nešto ili nekoga.

U mnogim je zemljama službeni jezik – jezik za zube.

Evolucija – revolucija – rezolucija!

Ubi me predaka riječ!

Sedam svjetskih čudesa, naspram jednog domaćeg, čudesna su sitnica.

Ceste nikada nisu građene da bi se moglo otići, nego zato da se može vratiti.

Čekić i nakovanj – nebo i zemlja. Pakao je između.

Neke ljude srećem kasno u noć, a oni me uvjeravaju kako je to rano ujutro.

Sve je dobro kad se – vani svrši.

„Nikad nije bilo dobrog rata“, točno, ali je bilo lošeg mira.

Grlom u jagode – sa šlagom.

Tijelo uronjeno u tekućinu tekućina kad-tad izbaci.

Nekada su me pratili iz uvjerenja, a sada – po zadatku.

Toliki pričaju o svojim žabljim i ptičjim perspektivama, a ne vjeruju u metempsihozu.

Sve teže mi padaju vlastiti padovi.

Rimljani su, nakon poraza svojih legija, u provincije poslali dogmu. U novije vrijeme, prvo se šalje dogma, pa tek onda legije.

Radničkoj klasi nikada nisu dali mira: pitajte slobodne zidare.

Lijepe žene i veliki pjesnici, u najsretnijoj varijanti, druže se preko knjiga ovih drugih.

Ukradena knjiga je dvostruki dobitak!

Konačno su zauzeli stav. I, pucaju li, pucaju.

Strašno sam umoran. Od straha da me ne umore.

Sluge su izmislile gusle, sakrivši podrijetlo naziva u anagram.

Pošto je prije bilo bolje, dobro bi nam došao i onaj famozni hod – korak naprijed, dva nazad.

I povijest bolesti pišu pobjednici.

Tko ne radi neka i ne jede – u radničkoj menzi.

Čuvajte se ljudi s dobrim namjerama. Oni već iz osnova griješe.

Tupost sredine pogubno djeluje na oštricu pojedinca.

Letenje je čovjekov tisućljetni san, a padanje svakodnevna stvarnost.

Novi dan uvijek počinje noću.

Zlatna sredina je malo bliže vrhu.

Složna braća kuću grade, zna se, a nesložna – svaki za se.

Mnogi ne uočavaju razliku između toga kada netko šuti i kada kaže: nemam riječi.

Poliglot: svejedno, kojim god jezikom, samo da bude ženski (s francuskim naglaskom).

Tužno je biti smiješan.

Svi političari vole svoj narod. Kad je pokoran.

Da li neprijatelja svih boja prepoznaju i daltonisti?

Čovjek je mjera svih stvari, dok mu ne uzmu mjeru.

Dođe mi da odem.

Čini se da mjesečeve mijene, kod nekih ljudi, izravno utječu na mijenjanje mišljenja.

Poznajem jednoga vozača, koji itekako pamti lanjski snijeg.

Kada je podigla nogu, ugledao sam sve zvijezde. Bila je majstor karatea.

Rastali smo se kao prijatelji; zato se više i ne sastajemo.

Socijalni problemi u socijalističkom društvu? Nema jednoga ili drugoga!

San vampira: pun mjesec, prazni grobovi.

Čekaju ljude, a govore: primiče se vrijeme.

Uvijek je lupao šakom o stol, a kada su mu izmaknuli stol – lupao se u čelo.

Bilo je divnih osloboditelja, koji, ni nakon mnogo godina, nisu uspijevali uvjeriti narod da su ga oslobodili.

Uporno nas uvjeravaju da su današnje tamnice – svijetle.

Sunce izlazi na istoku, ali grije tek na Zapadu.

Širokogrudnost je kod muškaraca karakterna crta, a kod žena tjelesno crtovlje.

Iako konji posustaju, inflacija i dalje galopira.

Pasji život: lajati, ili podviti rep!

Samoubojstvo bez razloga nimalo se ne razlikuje od onoga s razlogom.

Povijest je učiteljica smrti!

Mislio sam da sam sve predvidio, kad tamo – sve sam previdio.

Tko muči dva uči, a nijednog ne nauči.

Problemi jesu gorući, ali zašto vatrogasnim šmrkom?

Plemeniti metali ne prianjaju za plemenite ljude.

I sjećanja na tragične događaje prerastu u proslave.

Neka vrijeme leti, ima tko padati.

Mutavost jednih prerasta u nagluhost drugih i sljepilo trećih.

Marksizmu je, čini se, lakše obrijati bradu nego brkove.

Šutnja je zlato. Trabunjanje – visok položaj.

Terorist: bolje je krasti ljude i avione, nego bogu dane.

Bio sam čudo od djeteta, a danas sam svima za čuđenje.

U laži su kratke noge, dok istina često ima rahitične.

Kada čovjek nema izbora, onda je najsigurniji.

Imati svoje mišljenje uglavnom je otežavajuća okolnost.

Ljudi ulaze u život na mala vrata i, ma koliko ih tjerali natrag, nikada kroz njih ne izlaze.

Kada bi žene vladale sobom kao što vladaju muškarcima, muškarce bismo zvali slabiji spol.

Bio je nemiran duh: ni u vojsci nije znao zauzeti stav mirno.

Slijedili su me kao ludi. Danas me slijede kao da sam lud.

Ako on propjeva, dosta će ih proplakati.

Budi se Istok i Zapad, čudi se Sjever i Jug.

Volio bih mrziti ljubav.

Uvijek, kada netko spomene vrijeme, pomislim kako mi daje još jednu priliku.

Samo da i taj rast ne bude izraslina.

U laži su kratke noge, ali dug korak.

Ljubav zaslijepljuje, mržnja prosvjetljuje.

Krv su pišali, jer je nisu htjeli prolijevati.

Jedini prozor u svijet bila mu je – puškarnica.

Kocka je bačena. Još uvijek je nisu pronašli.

Po broju obljetnica čovjek bi pomislio da se na tom svijetu nešto i događalo.

"Rasti i cvjetaj zemljo radnih ljudi", a za sušnih godina, da nam procvjetaš, suzama ćemo te zalijevati.

Sproveden je zdrav. Sutra mu je bio sprovod.

Za Judu znaju i mnogi nevjernici, a s ostalim apostolima i vjernici loše stoje.

Blistav um?! Ta, dugo su mu ispirali mozak.

Kada akademici pišu satiru, onda je to – satarluk.

Čuvaj se psa – s policajcom!

Na ovim meridijanima prevladavaju paralele.

Jedino je uz koračnice znao naprijed koračati.

Lijepe ženske noge uvijek me odvedu ružnim putom.

Sve vrijeme su mu solili pamet. Sada mu mogu staviti soli na rep.

Stvarnost nam je gotovo nestvarna.

Narod se besmrtnosti bogova plaši, a smrtnošću diktatora tješi.

Ala je lijep ovaj svijet; ovdje konoba, ondje klét.

"Razmišljanje nas pravi kukavicama". Vrijeme je da počnemo dodjeljivati Orden narodnog kukavice.

Mladi sve više vjeruju. Da su prevareni.

Splet narodnih pjesama često ima sudski rasplet.

Nabrojiš do četiri, i već nema čovjeka.

Jesu li hermafroditi izrazito narcisoidni?

Bio jednom jedan paradoks. Pravio se pametan i postao aforizam.

Kad ti uzmanjka poznanstava, upoznaj samoga sebe.

Uozbiljio sam se. A, zbilja, sve sam dalje od zbilje.

Rastanci su teški. A tek neki sastanci!

Države s teškoćama u razvoju skupo plaćaju specijalne škole.

Vjerujem u – sumnju!

U početku je izazivao divljenje, na kraju – divljanje.

Nekako se dokopao aureole. Još da mu je imati glavu.

Junak našeg doba je uvijek u poodmakloj dobi.

Može li javno mišljenje prerasti u verbalni delikt?

Razvezao mu se jezik. Svezat će mu ruke?

Mora da sam strašno zgodan. Jebu me sa svih strana.

JOSIP
MARGETA

1989.
ILI
U
CRVENOJ
JABUCI
CRV

1989.
ILI: U CRVENOJ JABUCI CRV

anakroni aforizmi

Rijeka, 1992.

Jer je počelo sa Zimskim dvorcom, Sibir je logičan nastavak.

Narodu je malo što je na vlasti, još bi htio i pristojno živjeti.

Ako i nemaju svoje mišljenje, imaju sve ostalo.

Doživio je da mu sude. Nisu ga uspjeli umlatiti.

Tko bi dolje i sada je dolje, ali mu je gore.

Kad čujem da je neki uglednik kremiran, plaši me stih "pepeo je vatra koja spava".

Sve se kreće, osim u pokretu.

Vrijedilo je biti njegov suvremenik.
Mnogima to nije pošlo za rukom.

Stoljeća ropstva pod tuđinskom čizmom, a pola stoljeća slobode pod domaćom.

Čudan neki narod: više od svega voli odavati posljednju počast velikanima.

Teku rijeke, teče vrijeme, revolucija teče; a opet žabokrečina.

Bio je heroj u ratu i miru. S jednakim posljedcima za protivnike.

Demontirano nebo – zvijezda na kapi.

Tup vrh zaoštrava situaciju.

Za nečasnu borbu u igri dobije se crveni karton: spala knjižica na jedan list.

Još kako se znoje, a traže mjesto pod suncem.

Opće dobro je, općenito uzevši, loše.

Opet jednoglasno. Kao da nitko nije ni glasovao.

Našim učilištima ne šetaju fah-idioti. Mi smo i tu kompletni.

Demokratizacija na svim razinama; demokracija – ni na jednoj.

Čelo je, ustvari, instrument.

Izašao je kao moralni pobjednik. Nakon petnaest godina robije.

Nema malih ljudi! To je sintagma velikih zvijeri.

Narodi, rođeni pod sretnijim nebesima, ni naše psovke ne razumiju.

Što rehabilitacije znače pokojnicima?

Toliko kritika od tako istaknutih osoba. Nema što, uspješno djelo!

Vjerovati u čovjeka uvreda je za Boga.

Njegova sretna zvijezda nalazi mu se na čelu.

Čemu progoni pisaca, kad ih ionako nitko ne čita?!

Dva druga: drug isljednik i drug optuženik.

Danas nam je loše. Jučer smo se iscrpili u borbi za bolje sutra.

Neuki su prevareni: tražili im potpise, a uzeli otiske prstiju.

Neki misle da je socijalizam kao svjetski proces doveden u pitanje, a samo zato što u njemu narod grozno živi.

Sve teče, a zagađenost se ne smanjuje.

Mišljenja su podijeljena. Svim članovima.

Bukvalno su shvatili da je samo korak od genija do luđaka: genije preventivno šalju u ludnice.

Koliko li reprodukcija, a ni original nije bogznašto.

Budi ti svoj čovjek kad je oko tebe sve tuđe.

Nesporno, bio je revolucionar. A čovjek?

Svi su ovi odličnici išli na fakultete. Kada je trebalo hapsiti studente.

Naša je sloboda bila u izravnoj svezi s njihovim zatvorima.

Spala knjiga na dva slova: alfu i omegu.

Jedni imaju rodoslovlje, a drugi roboslovlje.

Oni uvijek imaju rješenja, a zadatke, eventualno, pronalaze.

Nikako se nije dao podmititi. Malim svotama.

I zaista, zaista vam kažem, jedan od vas će me izdati. Ostali su to već uradili.

Revolucija je provedena voljom naroda. Kontrarevolucija – nevoljom naroda.

Nakon što je duh revolucije dočekao svanuće, pokazalo se da nije duh. Ili nije bilo svanuća.

Znam te puško kad si bila praćka.

Protiv vjetrenjača se uzaludno boriti. One su uvijek ugođene prema smjeru vjetra.

Obučen je po posljednjoj modi. Ima četiri nogavice.

Ne pljuj na pod! Mnogo ih je koji su to više zaslužili.

Sve će ti oprostiti, osim siromaštva.

Seljačko pitanje je srp u ruci, a sudbina čekić po glavi.

Žrtve se već dugo ne prinose na oltarima. Žrtve dolaze pred oltare.

Kamenovan, a brončani spomenik.

Mržnja je slijepa, ali dobro nišani.

Barem danas nije teško slikati mrtvu prirodu.

Ja sam onaj koji je sâm.

Kad god mjerimo vašim kantarom, ja dobijem baketu po glavi.

Poštenje je, prečesto, samo posljedak kukavičluka.

U traženju izgubljenog vremena pronašao sam i neke ljude.

Stvori Bog čovjeka. Za pasji život.

Jedinka je osuđena na propast. Ako nije hermafrodit.

Usamljenost udvara svakoj veličini.

Puklo mu pred očima. Od tada ne vidi.

Sve što podsjeća na čovjeka jeste – majmunoliko.

Promašeni dani pogađaju noću.

Kad su ga prisilili da puzi, rekli su mu da živi u oblacima.

Nakon što se popeo na zebru, gađali su ga – automobilima.

Puna glava i prazni džepovi idu skupa. I ne samo u pijanstvu.

Stvar je jednostavna: pobjednici piju, gubitnici se opijaju.

U vinu su vini i nevini isti.

Kad vino poteče niz grlo glava se diže.

Jedini čvrst oslonac u životu bio mi je – šank.

Izgledam zanosno, ne? Zanosi me čas lijevo, čas desno.

Vino razveže jezik tako da ga i najveće brbljavice pametnije koriste.

Ni pas, ni knjiga; vino je najbolji čovjekov prijatelj: znade pomoći i razveseliti, znade prevariti, a ponekad bude i pokvareno – sve atributi prijateljstva.

Žene i vino! Kako ne poželjeti biti veznik?!

Žena bez vina je manje, nego vino bez žene.

Kad vino osvaja žena se predaje.

U laži su kratke noge, ali se – i pored toga hendikepa – često doima ljepoticom.

I ženski ručni radovi ponekad fasciniraju muškarca.

Tv-podsjetnik: jučer, danas, kama sutra.

Traženje puta do ženskog srca ostavljam kirurzima. Osobno preferiram stranputice perifernih organa.

Tko kuca, otvara mu se; tko tuca – jebe mu se.

Morali smo se predati: bili smo goloruki, a one golonoge.

Ganjao sam kurve, a izgonio bih vještice.

Za kim, ljepotice, nosite crninu – ispod nokata?

Ne govori o sebi lijepo. Ružno je.

Turistički vodiči su izolatori.

Sova je simbol mudrosti, što će reći da su mudrosti bliže "noćne ptice".

Uspentrao se na visok zid i koketira s vječnošću. Samoubojica.

U knjizi je svaki predgovor – pogovor.

Jer je zrak rijedak u visinama, kažu da su visine za rijetke.

Slobodna profesija u nas vezana je uglavnom za kurve i umjetnike; umjetnici su mahom kurve, a i među kurvama se nađe pokoja umjetnica.

Mnogi danas ne mogu zadovoljiti osnovne potrebe. A i kako bi, kad je osnovna potreba čovjeka da mu se netko divi?!

Svašta pisati ne može svatko!

Neslućene visine, u kojima žive neki pjesnici, uglavnom su viši katovi nebodera.

Na humanizam se svi pozivaju, a renesansa je ionako bila prije par stoljeća.

Presušilo mu neiscrpno vrelo.

Znam da je krhko znanje, ali ne znam što s neznanjem.

Članovima diplomatskog kora postaju i antisluhisti.

Nikada nisam volio sredinu. Jer je – zlatna.

Srce u petama, glava u torbi.

Podstanar: kada nemam sobe, ne znam što bih sa sobom.

Govore kako je život pred nama, a pouzdano se može reći da je život iza nas; pred nama je smrt.

Uvijek sam zbunjen kad vidim kojom lakoćom neki uspijevaju, jer znam koliko sam muke podnio dok sam došao do – neuspjeha.

Trema je drhtavica koja štiti organizam od metafizičke studeni.

Pomrčina ne dokida sunce. Pače, izaziva pojačano zanimanje.

Ne iscrtavaj pravce, ako ti ruka drhti!

Tko o nebu ovisi na zemlji izvisi.

Ta, dođite već jednom sebi. Odmaknite se od mene.

Montirani procesi nisu od jučer. Kriste!

Iskočio bih iz kože, ali – vezan sam.

Rupa u zakonu ne opravdava rupu u tijelu.

Preko nišana se bolje vidi.

Bogu iza leđa. Ateist.

Avangarda? Vođina garda.

Boj ne bije svijetlo oružje, nego mračni ciljevi.

Blago palima za slobodu. Nisu vidjeli kako ta sloboda izgleda.

Ne postavljajte visoko ciljeve. Gore je vlast.

Stilski namještaj, u redu, ali dajte i vi malo stila.

Nikad bolje mladeži: curice tako zgodne, a dečki tako poslušni.

Srp i čekić za radnike i seljake; za avangardu – trokut i šestar.

Više partija? Pa da igram simultanku.

Sve teče, rekao je Heraklit. A oni bi da samo revolucija teče.

Suvremeni tokovi su zagađeni.

Porušili su sve mostove, iako bi neprijatelj i bez toga ostao na drugoj strani.

Gori vam pod nogama, točno, ali niste bosi.

Spomenici kulture propadaju, ali zato smo podigli toliko drugih spomenika.

Nikako se osloboditi dlakavosti: čas bradati, čas brkati.

Nisu sva braća krvna. Pretežu – krvnička.

Iz narodne pjesme: s istoka haračlije jašu.

Ljudi s četiri prsta su opisani. Dvoprstaši čekaju svog romanopisca.

To je bratski zagrljaj: ni disati ne možeš.

U toj sretnoj zemlji samo je narod nesretan.

Da je pustinja, jeste. Ali, ni nafte nema.

Subjektivne slabosti su vjenčane s objektivnim okolnostima.

Ne birajmo najbolje, jer ćemo i bez njih ostati.

Krvni neprijatelj podražava određenu boju.

Govore nam samo istinu. A fakti bezočno lažu.

Previše improviziraju, a svojedobno su i jazz zabranjivali.

Avangarda je izigrana: samo su cinici mogli napisati ovakvu povijest.

Imali smo buran razvoj. Očekuje nas olujni.

Uspješan državnik: svi su mu protivnici postali žrtve, a nijedan mučenik.

Njegovo djelo je bilo vrelo inspiracije. Onda je uzavrelo.

Taj cirkus je postao poznat po akrobatima riječi.

Beskućnici, na ulice!

Nakon urušavanja kule od karata, subjektivne snage su otkrile pijesak.

Postignut cilj: meta je izrešetana.

Užas: pored toliko neznalica, izabrali su baš njega.

Sistem je idealan, jer pravna znanost ne poznaje savršen zločin.

Bio je toliko zagledan u svijetlu budućnost. Odatle sljepilo.

Narodni sinovi, a djeca revolucije?!

Divim vam se s odstojanja. Ne bih mogao podnijeti vašu blizinu.

Između redova praznina. Takav je rukopis demagoga.

Ni doušnicima nije lako pored toliko mutavih.

Komedija na sceni, drama iza scene – tragedija u parteru.

Jer nisu razumjeli, htjeli su ga urazumiti.

Vozeći slalom, političar koji promaši vrata nastavlja spust.

Vi mora da mnogo trošite na usavršavanje. Zapanjujuće brzo mijenjate mišljenje.

Lučonoše, smanjite svjetlost, pobogu; ta, postat ćete slijepci.

Vaše ideje su toliko nove da se više i ne sjećam kad sam ih zadnji put čuo.

Vođe i sveci. Sve sami slijepci!

Dovoljno je malo bure da pijetli na krovovima otkriju svoju narav.

U aleji besmrtnika grob do groba.

Vidim, mijenjate mišljenje. Ostajete, dakle, isti.

Vječiti gubitnici? Ali smo barem dosljedni.

Dugotrajni mrak je prekinut. Koliko još mraka, e da se oči priviknu na svjetlost?

MARGETA

MALE IDEJE
I NIKAKVI
NARODI

MALE IDEJE
I
NIKAKVI NARODI

Rastave i obredi

Poljica – Imotski, 1998.

U Hrvatskoj je naime kao u nebu.
Posljednji su na prvim mjestima.

A. G. Matoš

Napiši, možda i ne pročitaju!

Pripadnik sam malog naroda. Imate li kakvu veliku ideju?

Rim: kruha i igara! Hrvatska: igara!

Nema dvojbe, dilema postoji.

Koliko doktora, a pošast hara!

Otkad su nam na čelu nema dana bez glavobolje.

I oni su prinosili žrtve. Mi smo ih podnosili.

Taj oprost je neoprostiv!

Na Oltar domovine jedni polažu život,
drugi vijence.

Oni dakle, nisu privilegirani. Oni su
zaslužni.

Više mi se ne piše dobro!

Vremenom sve dođe na svoje. Neki i na
tuđe.

A Dalmaciju, kažu izabrani, put na Zapad
vodi preko Bosne.

Liječnici bez granica! Kako to mitomanski zvuči.

Nakon uspjeha u Domovini, po čitavu svijetu promoviramo *Bespuća*.

Slijedi preraspodjela nedjela.

Siromaštvo potroši svaku ljubav, a bogatstvo je ne sačuva.

Dok su mnogi pješice stigli do mercedesa, on još vozi stojadina. Jugonostalgičar!

Usporedba s feudalizmom je neumjesna. Danas smo kmetovi na vlastitoj zemlji.

Propustili smo sve vaše prilike.

Mi više ne sumnjamo u doktorovo znanje. Znamo da ne zna.

Hrvatska je obećana zemlja! Cinici kažu: i Hrvatima.

Bio sam praktičan vjernik. Onda su ubili Boga u meni.

U početku bijaše pogled! Tako se stvarao svijet.

Velike ideje su mali narod učinile još manjim.

Ako je točno da je taj naš odličnik naučio engleski jezik, nadati se da će naučiti i hrvatski.

Samo me nemojte oslobađati!

Više razreda ima Akademija, nego su zavrijedili neki njezini članovi.

Daleko smo dogurali. Izmiče nam dvadeseto stoljeće.

Najlakše se zaljubiti u zaljubljenost.

Tuđinska vlast nas je uvijek potkradala, a onda su došli naši.

Sezame, odmori se!

Pravi državnik zna gdje su granice.

Policija nam je savršena. Ni viceva o njoj više nema!

Bez naglašenih socijalnih razlika teško bismo izbjegli nekad obećavani a omraženi komunizam.

Dug jezik nije nužno mana. To zna i kratka pamet.

Zastupnici su se zdušno zastupali.

Liječnici više ne primaju novac. Sad ga uzimaju.

A u Društvu književnika farizej do farizeja.

Njih ne možeš jebati ni u zdrav mozak.

Stari narod je zavela mlada demokracija.

Čitav svijet ga poštuje. A nama, koji ga poznajemo, nisu kazali.

Da se odličja manje dodjeljuju neki bi se umislili.

Nakon toliko promašenih veza definitivno pogođen.

Kažu da je bio paranoik. Ako ga zbog toga nisu ubili?!

Naša vlast pazi svoj narod.

Uostalom, mislim da Kartagu treba obnoviti!

Vidim, vaše formule su vam donijele ime i imetak. Još kad biste znali formulirati rečenicu…

Nemamo za cigarete, a opet pušimo.

Seljacima nikada nije bilo bolje. Samo im manjka Matija Gubec.

U takvu smo stanju da nam treba gibanje.

Ljubav ima proljeće i ljeto. Jesen i zima joj se zovu snošljivost.

Radije bih da haluciniram, ali sad šta je tu je.

Plodite se i množite se. Jebite se!

A carinici? To su pravi graničari: do jučer na granici egzistencije, a danas na granici bogatstva.

Da ne bî bivšeg sustava, što bi im bio alibi?!

Nisu oni sve pokrali. Nisu još.

Kakav govornik! Sve važno je prešutio.

Konobar, manje leda u rakiju; led je potopio i Titanic!

Oduvijek sam govorio da je ovo nacija invalida, ali da ih ovoliko ima…

Kad ima tako velike ideje, njemu je svaki narod mali.

Vino i žene pomažu da ljepše starite. I brže.

Doktor je samozatajan. Nitko mu ni disertaciju nije vidio.

O Judinim škudama govore upućeni.

Ne glumite majmuna. Čemu hiperrealizam?!

Bolje bi prošli da ste se zaustavili.

Ako prekoračimo granicu, hoćete li pucati?

Sudovi su neovisni. Još samo da i suci to postanu.

Oni su ljevičari, desničari, centristi… A ja mislio da su Hrvati.

Božanski angažira nove savjetnike. Seneka, javi se!

Pet godina nakon stvaranja države podijelili smo se na državotvorne i sirotinju.

Bilo je nekih nepravilnosti, pa smo im prilagodili pravila.

Jesu li Muslimani na zelenoj grani?

Nimalo ne zavidim onima koji nikada nisu imali dlake na jeziku.

Doktori, liječite se!

Ne pucajte na pijanista! On je isto pijan.

Clinton povali par žena i evo skandala. Klintončići diljem svijeta jebu čitave nacije, pa nikom ništa.

Kakav je ovo narod? Stalno viče: nepravda, nepravda! A i novine sam sliče na *Pravdu*.

I prije je selo kúpilo novac barabama da odu preko oceana.

Stoje nam na čelu, a pritišću i mozak i želudac.

Visoki dužnosnik, a tako nizak.

Ništa novo. Sve po Starom!

I u Hrvatskoj postoje mladi i bunovni.

Obzirom na ovako blagostanje, doista je blago stanje.

Ženski pogled sve otkriva. Obnažena bedra još i više.

Je li to život teče ili otječe?

Komunistička retorika je ogavna. Stoga inzistiramo na još većoj nejednakosti.

Volite Hrvatsku! To je puno lakše nego voljeti Hrvate.

Mudrost se ne može prenijeti – reče mudrac i ostane mudrac.

Njemu rat nije trebao da bi bio na skrbi.

Da ne živi od poreza građana, Vlada bi osnovala agenciju za iseljavanje.

Kad smo već kod slenga, gospo, 'ko vas jebe?

Živeći uz granicu možete puno naučiti o igrama bez granica.

Kad ništa ne napraviš u struci – a doktor si – budi političar, pa ćeš i u prošlosti biti vrhunski stručnjak.

Visoka moralna načela za niska domaća čela?

Ljubav se rađa u tropskoj klimi, traje u umjerenoj, a umire u polarnoj.

Mnogim Hrvatima korizma traje po čitavu godinu.

Tko zna – zna; tko ne zna – zna se!

Svjedok tvrdi da u i njega izmasakrirali. Više puta.

A u njihovim uredima isprazne police.

Ne dajte narodu ništa! On je vama dao sve, pa vidite kako mu je.

Toliki bankovni računi, a jedva znaju računati.

Ne pitaj ženu o čemu sanja! Njezin san može postati tvoja mora.

Da nije Brijuna, što bi ostalo od pomorske orijentacije?!

Dužnosnik: čovjek sam i ništa tuđe nije mi strano.

Zbog poznavanja mnogih jezika primljena je u diplomatsku službu.

Perspektiva? Retrospektiva!

Vuk jest bio velikosrbin, ali što reći o ovcama?!

Ovdje se još traži radno mjesto, a ne posao.

Novi Zeland i nije neki izbor. Vidjeli smo što donose novi.

Otkad pizde tamo zalaze, ne možeš vidjeti dobru pičku.

Komunizam se pedeset godina bezuspješno trudio uništiti selo, a domoljubi su to uspjeli za pet godina.

Mi smo humano društvo. Prednost smo dali nesposobnima.

Da nam nisu stali na čelo lakše bismo razmišljali.

Sada kada je ostvaren san generacija trebalo bi se probuditi.

Poznajem čovjeka koji nije primljen u Akademiju. A zna čitati i pisati.

Ljubav bez boli – kruh bez soli!

Sranje redovno!

Čujem da ste, dijeleći blago, i na nas mislili. A mi mrmljamo.

Dopustite da sačuvam samopoštovanje. Ne odlikujte me!

Sve poskupljuje. Samo se ljudi žilavo opiru.

Neću vam reći: *ostajte ovdje*, jer to je sintagma srpskog pjesnika.

Tražeći ljubav nadao se, pa izgubio vjeru.

Brojna birokracija je uspješno zamijenjena brojnijom administracijom.

Nismo mi na Balkanu. Balkan je u nama!

Ova je mladež budućnost stranke: da vidiš kako lažu, a tek kako kradu.

Nikad na zelenu granu, reče majmun.

Pokušao je on barem s još jednim malim narodom, ali nisu shvaćene njegove velike ideje.

Bila je lijepa ko slika, a također, i odgovarajuće uokvirena.

Slobodni smo. Šta ti je sloboda?!

Poslušajte ih pozorno i nikada više ih nećete slušati.

Uvijek se nađe tješitelj koji žrtvi, okruženoj sotonama, kaže: ne mogu ti uzeti dušu.

Ne pokret, nego zaokret!

Jer su slijepi, ljubav i mržnja se tako često sudaraju.

Opet su me napali da nije sve u granicama.

Neuki Europejci! Ne znaju ni da im pripadamo.

Mnogi su upozoravali na snagu gluposti. Srećom, vas sam precijenio.

Oni su promašili, a mi pogođeni.

Navike pišu nekrolog ljubavi.

Tko se mača laća od njega dobro živi.

Sve naše prilike su iskorištene. A da nam nisu niti dali priliku.

Ravnatelji krivudaju.

Epigoni se razlikuju od poltrona koliko umjetnici od političara.

Da ne bi tko posumnjao u vaš domaći uradak, angažirali ste polupismene da vam pišu govore.

Ljubav između muškarca i žene je poezija, ali uvijek se pojavi netko tko je pretvori u dramu.

Novinarsko izvješće: u policiji su nam rekli da su odlučili zadržati osumnjičene kriminalce.

Što su mali narodi naspram velikih ideja!

Reci mi što si, kazat ću ti tko si!

Glede vaše mladosti, gospo, molite arheologe da budu obzirni.

Budite neumjereni! Mjerilo svega je čovjek.

Svi mi stignemo u obećanu zemlju.

Hrvatski narod je u većini prihvatio pomirbu. Sa sudbinom.

I oni bi za obnovu organizirali radne akcije da nisu organizirali vlastita poduzeća.

Kad na selu kokoš propjeva, zakolju je. Kad se to dogodi u gradu postane pjevačica.

Ni mali, ni veliki – vladaju osrednji!

Prodajem vam dušu ne bi li narod shvatio tko ste.

Oni se ne daju kupiti. Tek prihvaćaju dokapitalizaciju.

Siva ekonomija je sjena sivila ekonomije.

Kada nam zapaprite, opravdavate se da je papar uvozni.

Vi, tamo, puzite dostojanstveno!

Ljubav ima nešto od aforizma: ona je igra – manje ili više uspjela, ona je pomirba suprotnosti i, konačno, kratka je.

Budete li i dalje tražili kruha, neću vam ispričati priču o Mariji Antoaneti.

Bog nam je podario govor. A mi šutimo.

Eva, ti si jedina žena u mom životu! – reče Adam.

Mi smo nacija umjetnika. U preživljavanju.

Ne može se reći da se nisu odricali zbog nas. Tko nam je kriv što nismo bili spremni na odricanja.

To je socijalna država: ništa ne rade, a imaju najviše primanja.

Intelektualci? Jedni šute, a drugi su ušutkani.

I mi konja za strku imamo!

Ideali? Ide, ali…

Djecu nam drogiraju mafijaši, a odrasle njihovi zaštitnici.

Imamo Hrvatsku. I ništa više.

Bila je pravi anđeo. Bez ijednog ženskog atributa.

Iako više nisu komunisti, obožavaju crveni tepih.

Otkad narod nema novca, liječnici odoše u političare.

Tko od života traži malo, obično ne dobije ništa.

Na ruci nosite *Rolex*. A na savjesti?

Ako nekoga voliš, nikada se ne trudi posve ga upoznati!

Neće jabuka daleko od Adama.

Nije nikakvo čudo što je tako istaknut političar. On se još u socijalizmu pripremao za visoku funkciju.

U povijesti su mnogi mali narodi nestali. Nije poznato kako su se odnosili prema velikim idejama.

Satirik: ni sa zdravim zubima nisam baš grizao, ali njima je smetao zdrav smijeh.

Gospodin je ozbiljno shvatio parolu: druže snađi se!

On je naš ponos; tvrd i nepopustljiv. Kurac od čovika.

Bolest je bogomdani dar, reče liječnik.

Mjere za pokretljivost radnika?! Da vam se ne obiju o glavu.

I mi bismo aplaudirali, ali s rukama na leđima baš i ne ide.

Znati s vinom i ženama se ne uči. Talent, gospodo! Ili puzite.

Robovao sam ideji čovječnosti, a onda sam postao rob.

I ja sam optimist. Bit će nešto gore.

Nećemo dopustiti da nam oslabi vid, makar morali dodatno poskupljivati knjige.

Oni veliku brigu posvećuju narodu. A narod će tek postati njihova velika briga.

Par oaza, par bušotina i beskrajna jednoličnost – pustinja ili žena?

Ovo je povijesni dan: ujutro je svanulo, a navečer pao mrak.

Naravno da vam je stalo do običnih ljudi. Kako biste, inače, vi bili neobični.

Imamo sve dokaze da smo u prošlosti pripadali europskom kulturnom i civilizacijskom krugu. Sada se možemo malo opustiti.

Voljeti nekoga onakva kakav on jest, znači tek voljeti vidljivo i poznato.

Samo slijepa ljubav vidi razloge svoga nevidjela.

Što je Njegovih četrdeset dana u pustinji naspram mojih četrdeset godina?!

I ja sam rođen! Novi prilozi za autobiografiju, itd.

Postat ćemo vegetarijanci. Trave, zasad, ima dovoljno.

Čija je Lijepa naša?

Bio je to prvi čin. I odmah general.

Kad se odreknemo cilja pretvaramo ga u metu.

Sanjao sam povijesni san: povijest se obnavlja.

Mrak ne pada na oči. Oči otkrivaju već postojeći mrak.

Da nam nisi dao maštu, Gospode, što bi ostalo od ljubavi?!

Hrvati, jebite se! Treba nam više malih Hrvata.

Ako sam se prestao smijati, ne umišljajte da ste manje smiješni.

A onda je demokracija otkrila svoju mladost. Mladost-ludost.

Radi se na tome da Starčević postane praotac Domovine.

Piši slobodno! Ionako ne znaju čitati.

U Hrvatskoj je stočni fond drastično smanjen. Zato moramo više ulagati u stoku.

Što je njima igra riječi?! Oni se igraju ljudima.

Pušili – ne pušili, isto smo popušili.

Veseli se, Domovino, pljačkaju te domoljubi, a ne neke šuše.

Među Hrvatima više nema podjela! Kuži li sirotinja?

Bez velikih ideja mali bi narodi bili izgubljeni. Neki čak i sretni.

Što sve ne niče iz pepela?!

Ja kroz selo ispala mi čuna, nemam gaća od pustih računa.

Karikatura: Nikola Listeš

AFORIZMI

iz *IMOTSKE KRAJINE*

Imotski, 1999.

Ta tko bi sumnjao u sudačko poštenje, kad imaju tako blistavu tradiciju?!

To su prava vremena! Nemamo što kriti jedni od drugih, pa se slobodno prisluškujemo.

Pred svake izbore sjetim se Raosa: "Izabrat ćeš gore".

Vi se, jednostavno, morate kompromitirati. Ta tko bi, inače, za vas čuo?!

Kažu da vas je spopala misao. Kako odolijevate toj aždaji?!

Shakespeare je napisao da nas razmišljanje čini kukavicama. A oko nas sve smjeli do hrabroga.

Državljanstvo? Pustinjak.

Jebeš Bosnu koja zemlje nema!

Mukotrpnim radom ovaj zametak pustinje proširili smo na čitavu državu.

Quod licet Jovi, dopušteno je i lovi.

Nagradiše me. Nagrdiše me!

Žuti žutuju, crveni nikako da otputuju!

Muslimani bi da su stari narod. A tako zeleni!

I rat i mir i krik i bijes i jadnici. Klasika!

Zemljoradnici, laka vam hrvatska zemlja!

Tko poznaje zemlju lakše se s njom miri.

Kako s njima na kraj? Ispočetka!

Nacija nekrofila: svi jebu crknuti komunizam.

Hrvatski političari? Dabogda se dogodili Srbiji!

Kažu da je narod prepušten sam sebi. Da bar jest!

Oni su shvatili: sve će to narod platiti. A tko su oni? Ja znam, vi znate: oni pojma nemaju!

Utješite me onim što vas veseli!

Nemoguće je napraviti dobru predstavu s toliko negativnih likova.

U cara Trajana božje uši!

Nakon igranog filma došao je na red i dokumentarac "Cigani lete u nebo".

Seljacima je, nakon svega, jedini spas u zemlji.

Nisu oni strvinari, ali ne mogu odoljeti tuđoj nesreći.

I moj obračun s njima prenijet će sve novine!

I lanjske snjegove su razgrabili, da ih po potrebi vade iz ledenice.

Naš zid plača počiva na stupovima srama!

Oni u nadzornim odborima, mi u zazornim oborima.

Drumovi će poželjet' Turaka, al' tu raka umovima već je iskopana.

U ovoj farsi ima i ozbiljnih glumaca.

Jedni sviraju po notama, drugi verglaju po fusnotama. Važno da je dirigentu po ukusu!

Nisam u tom filmu, ali proživljavam dramu!

Tolike zasluge u samo desetak zadnjih godina. Zaslužili su oni barem dvadeset!

Iza nereda redovi; ispred redova neredi!

Tko traži jaje nađe i dlaku.

Taj miljenik dvora i na engleskom besprijekorno šuti.

Dušu Bogu, Bog je neće. A kad mu nemamo što drugo ponuditi!

Ako nam ne platite, tek onda ćete platiti!

Urednik: starija kolegica je dopisnica iz provincije, a mlađa je razglednica.

Kad god otkriju kakav spomenik, misle da su otkrili nešto novo.

Sjetna ova godina.

Sucima trebaju još veće plaće. Zamislite njihovo svetačko iskušenje!

Sređeni navijaju, nesređeni navigaju!

Jučer su nam prali mozak, danas peru novac, sutra će prati ruke.

I vama se, uvaženi, dogodila misao?! Baš nemate sreće!

Ostavite se tajnih službi. One čuvaju i vaše tajne.

Zadnjih godina s grožđem oberem i bostan.

Lud + zbunjen = AIDS.

Tko ste vi da opraštate, kad je ljudski griješiti?!

Oni misle na svoju budućnost. Ukinuli su smrtnu kaznu.

Lako se hvaliti ekološkom državom kad uništiš čitavu industriju.

Prije su vladali nepismeni, a danas doktori. I to je jedina razlika.

Nije čudo da imamo toliko vitezova. Sve miriše na srednji vijek.

Božanski, pravac je briljantan! Ali, kojim smjerom nas vodite?

Jednima šakom i kapom, drugima šakom i laktom.

Ma kakva hrvatska šutnja. Hrvati su zanijemili!

Skrili su svoj sljepački štap, da bi nama udijelili prosjački.

P. S. Pst!

VINO I KRUH

Josip Margeta. Čovjek rijetka prezimena, rijetka dara. Koji u jednom svom autobiografskom aforizmu kaže: *Talentiran na mnogim poljima, a naročito u Blatu i Donjem polju*. Na pamet mi pada Hesiod, koji je puno stoljeća prije Krista po beotskim poljima plužio i za plugom smišljao *Poslove i dane*, *Porijeklo bogova*. Kao Josip Margeta po Blatu i Donjem polju svoje proslavljene aforizme koji odzvanjaju vječnošću, tako grčki.

Dozvano iz zemlje, sletjelo iz vedra imotskog neba, razumljivo i nedokučivo: kao loza i pšenica, vino i kruh.

Petar Gudelj

Zagreb, 30. studenoga 2007.

REKLI SU O MARGETINIM AFORIZMIMA

Pod ironijskim naslovom *Dođe mi da odem* Margeta je sakupio pozamašan broj aforističkih "igara" (*Afori-zam je kažiprst pred facom ili barem srednjak pod suknjom*) pridodavši ih oskudnoj literaturi aforizama, a izvrsno ih je ilustrirao karikaturama Žarko Luetić.

Ivan J. Bošković

Margeta ironično puca, nemilitantno, po paradoksu, kriminalnoj i idiotskoj stvarnosti, što mu obezbeđuje dobro mesto kritičara političke i socijalne svakodnevice. Svojim ubodnacima daje nam snage da ga podržimo, da istrajemo u borbi protiv svega nehumanog i neljudskog.

Milijan Despotović

Pjesnik i aforist, veoma darovit, ulazi u svijet literature knjigom aforizama *Dođe mi da odem*, koja je odista kvalitetna, s ovećim brojem antologijskih aforizama. Na osobit i zanimljiv način, njegova je satiričnost blistav i duhovit aksiom misli, visokih duhovnih dometa i perfektne stilizacije. Piše za neprolaznost, uvijek raznovrstan i dopadljiv i nadasve šarmantan. (…) Stvarajući standarde duhovne proizvodnje (knji-ga *U crvenoj jabuci crv*) on jest prepoznatljiv u najmlađem satiričkom hrvatskom krugu, ali to ne znači da se ne svrstava i u ponajbolje pisce aforiza-ma. U njegovu inače razbarušenom tematskom krugu ima aforizama antologijske vrijednosti u kojima pisac *in medais res* gađa u boljeticu vremena i probleme čovjeka i

čovječnosti.

Jure Ujević

Ispisavši najbolju aforističku knjigu ovog desetljeća pod nazivom *Male ideje i nikakvi narodi* spasio je čast hrvatske satire. Voli Hrvatsku koju satiričnim ubodima cijepi protiv uvoznih i domaćih budalašćina. Margetini će nam aforizmi još više značiti iz odmaka trećega tisućljeća. Knjigu valja nabaviti i čitati triput dnevno: prije i tijekom ili poslije jela, kao društvene aspirine protiv glavobolje zbog onih koji nam se popeše na čelo.

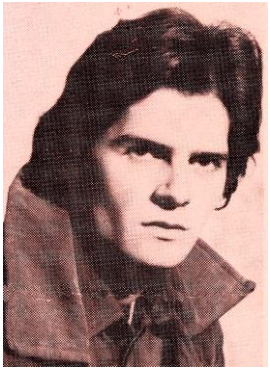
Mladen Vuković

Jer ovi aforizmi, ma koliko bili oštri i ma koliko uz elemente humora, komike, satire, karikature, sadržavali i burlesku, lakrdiju, grotesku, farsu i tonove ironije, sarkazma i paroksizma, u svojoj su biti dobronamjerni, dakle, rođeni su iz želje da bude bolje a ne iz frustracije, ili puke zajedljivosti. Uza svu oštroumnost i duhovitost ovi aforizmi ne bi imali takvog efekta da nije kultiviranog izričaja, bogata pjesničkim i stilskim figurama. Kristalnu misao popratio je briljantni jezik.

Baldo Dobrašin

Odlikuje se jasnoćom, pregnantnošću, piščevom duhovitošću i motriteljskom oštroumnošću, dovršenošću misli i izbrušenošću izraza, po čemu su mu najuspjeliji slični pučkim poslovicama. Po stilskim osobi-tostima Margeta nasljeđuje izražajnu ljepotu, jasno-ću, kratkoću i zaokruženost glasovitih svjetskih aforista.

BILJEŠKA O AUTORU

JOSIP MARGETA rođen je 9. rujna 1957. godine u Poljicima pokraj Imotskog, gdje i umro 20. rujna 2023. Objavio je knjige:

Dođe mi da odem, aforizmi, Imotski, 1988.

1989. Ili: U crvenoj jabuci crv, aforizmi, Rijeka, 1992.

I sam u snu sam san, pjesme, Split, 1992.

Happygrami, epigrami, Split, 1993.

Male ideje i nikakvi narodi, aforizmi, Poljica, 1998.

Kući posrćući, pjesme, Split, 1999.

P.S. PST!, sabrani aforizmi, Split-Sarajevo, 2007.

KAZALO

Iskorak iz stroja (Viktor Ivančić) 5

DOĐE MI DA ODEM 9

1989. ILI: U CRVENOJ JABUCI CRV 43

MALE IDEJE I NIKAKVI NARODI 71

AFORIZMI iz *IMOTSKE KRAJINE* 109

Vino i kruh (Petar Gudelj) 119

REKLI SU O MARGETINIM AFORIZMIMA 120

BILJEŠKA O AUTORU 122